

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. marca 1908.

C. kr. pošne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Nekoje pogriješke u koje su upale posujilnice na kvarnerskim otocima. Kredit. Delovanje novomeške kmetijske podružnice v letu 1907. Koliko je nesla kmetija v pretečenem letu? Vprašanja in odgovori. Kronika Zadružne zveze. Zadružni pregled. Gospodarske drobtine. Javna zahvala. Računski zaključki. Občni zbori. Inserati.

Nekoje pogriješke u koje su upale posujilnice na kvarnerskim otocima.

U članku „Zadugarstvo na kvarnerskim otocima“ prikazao sam blagotvorno djelovanje naših posujilnica, ovime pako hoću da iznesem nekoje pogriješke, u koje su iste upale želeć, da ih se odstrani i posujilnice vodi u potpunom redu. Onaj prvi entuziazam, kad smo posujilnice ustvarjali i kad smo najviše pogriješaka počinili, sad nas je već prošao i sad treba da nastopi doba mirnog, redovitog i pravilnog razvoja. Talijanska poslovica: griješec se uči, treba da i nas obuhvati, te da iz dosadanjih pogriješaka povučemo dobru pouku. I jedino ta pouka bacila mi pero u ruke, da napišem ovaj članek, a ne možda kaka zlobna kritika.

Počnimo dakle.

1. Mnogo posla, a nedostatno sposobnih ljudi.

Po našim mjestima inteligenca u glavnom sastoji se od svećenika i učitelja. Pri posujilnicama ovi i igraju glavnu ulogu, jer drugi odbornici većinom seljaci, prepuste se većinom na njih, pošto se oni u posao ne razumiju. Ovi pak imaju obično dosta i svoga zvanickoga posla, da bi se mogli intenzivnije još i sa posujilnicama baviti, osobito dokle je promet u veliko narasao, tako da neke prelaze preko pol milijona kruna na godinu. Iz početka, dok je bilo manje posla, učinilo se dosta pogriješaka, iz neznanja, pošto se nije bilo upućeno u poslovanje, sad kad se je u poslovanje upućeno čine, se pogriješke, jer se ne može poslu odlojevati.

Kad posujilnica u blagajničkom dnevniku od hiljadu stranaka kroz godinu primi novaca, a drugoj hiljadi stranaka novce izda, to već nije malenkost. Tu treba svaki dan raditi. Zakon zahtjeva, da budu koli kod

primanja, toli kod izdavanja novaca uvijek prisutna najmanje dvojica od uprave, a odakle ih uzeti? Mnogo se je puta prisiljeno prepusti ti to samo jednomu i to ili predsjedniku ili knjigovodji, jer drugi imaju svoga posla. Pak što se već dogodilo? Da je stranka nakon nekog vremena kazala, da joj se njezini računi ne slažu sa onima od posujilnice, već da ju se prevarilo, čime dakako trpi ugled ne samo dotičnog blagajnika, već i same posujilnice, jer se takav zločesti glas ubrzo razširi.

Nedostatak osoblja, dosta je puta uzrokom, da se nadju i zadužnice manjkave. Negda se zadužnicu neimajuć vremena nije napisalo, negda opet nije bilo dosta svjedoka, nekda nije bilo u mjestu biljega, negda nije došao jamac. To isto vrijedi za pristupna očitovanja. Što se pak tiče vodenja knjiga i tu bi se našlo pogriješaka, kadgod iz neznanja, kadgod u naglosti. Kod jedne posujilnice morala je revizija iz početka poslovanja, za cijelih pet godina natrag pregledati i sastaviti nove bilance. Strah nas je, da će tih pogriješaka u knjigama jošdijegod biti, stoga se revizija nebi smjela zadovoljiti samo sa površnim pregledanjem, već sve točno istražiti. Kako rekoh, negda neznanje, a negda i preveć posla uzrokom je, da se sve točno ne vodi.

Moje bi mnjenje bilo, da se pri manjim posujilnicama odredi stanoviti dan kroz tjedan za primanje stranaka i da tada budu uvijek prisutna dvojica od uprave, koji ako se ne mogu badavno žrtvovati, treba da se pristojno nagrade. Pri većim posujilnicama jako, gdje ima mnogo posla, trebalo bi uzeti sposobnog činovnika, koji će sve stvari u redu držati.

Obično se pri našim posujilnicama gleda preveć na štednju, samo da se koncem godine može prika-

zati čim veći čisti dobitak. Štednja je lijepa stvar i ustanova, da svi odbornici vrše badavno svoju službu, jedino da se knjigovodji može odrediti nagrada, može vrijediti samo za manje posujilnice, gdje ima malo posla, dočim za naše, gdje ima preko pol milijona prometa kroz godinu, tu treba knjigovodji odrediti ne nagradu, već stalnu plaću, a i drugim odbornicima, kod kojih se vidi, da izgube dosta vremena, kao onaj pri blagajni, treba pristojne nagrade. Pri većim posujilnicama je to i onako iz česa plaćati, jer sve što je više prometa, to je više i čistog dobitka, pak ako taj čisti dobitak usled troškova bude nešto i manji, glavno je da bude ona u redu, jer i onako njoj nije svrha sakupiti čim veći čisti dobitak, već ljudstvu na drugi način koristiti. Svaki rad treba da bude pristojno nagradjen, dok je iz česa.

2. Zadrugari niso uvijek u pravom redu.

Kako je poznato, polag pravila mora svaki zadrugar (član) pri svojem nastupu platiti vpisninu i najmanje jedan zadružni dio. Izim toga mora se vlastoručno potpisati, odnosno pred dvijema svjedocima podkrižati na „Pristupno očitovanje“ ili u posebni knjigi, da nase preuzimlje sva prava i sve dužnosti zadrugara. I ako se svega toga ne obavi, članstvo nije u redu.

Iz početka, dok se stvar nije dobro razumjela, smatralo se to kod mnogih naših posujilnica za puke formalnosti, koje ako se i ne obavi, bit će za posujilnicu svejedno. Negdje se ne plaćalo upisnine, negdje zadružnog dijela, smatrajuć da se time samo stvaraju poteškoće zadrugarima, osobito se smatralo suvišnim platiti taj zadružni dio, negdje se pak ne vodilo „pristupnih očitovanja“, držeć, da kad se dotičnika upiše u posujilniške knjge, da je već to dostatno.

Sad, pokle se uvidjelo od kolike je važnosti članstvo, ne upada se već tako lahko u takve pogriješke, ali stare je pogriješke nešto teže ispraviti. Poslje toliko godina ići nekoga pitati, da plati upisninu, zadružni dio ili da potpiše „Pristupno očitovanje“, stvar postaje za njega sumljiva, a pak u mnogim slučajevima nema dotičnika kod kuće. Onda se radje prepušta stvar vremenu, čekajuć, dok dotični vrati svoj dug, čime je sve izpravljeno, jer tad ne treba da bude više članom. Ako pak isti želi učiniti novi dug, tada ga se redovito začlani. Time se je najviše prijašnjih pogriješaka ispravilo.

3. Članovi su većinom sami dužnici.

Pošto pravila zahtjevaju, da dužnici moraju biti zadrugari, a drugi ako ih volja, to se ponajviše ovi i upišu; dočim ulagači, kojih ima kod svih naših posujilnica veći broj, neće da toga učine. Njima je mučno platiti upisninu, zatim od svog uložka dati nešto za zadružni dio, na što neće kamata vući, a napakon neomedjašeno jamčiti za tuđe dugove. Da oni kod glavnih skupština nemaju prava glasa, da ne

mogu biti brani u odbor, za to ih mala briga, dapače kod glavnih skupština na to se strogo ni ne pazi, tko je član, a tko nije, te više puta i ne član štogod predloži, kao takodjer izabralo se i već nečlana u odbor, bez da je to itko opazio. Po mojem mnenju, baš kod glavnih skupština moralo bi se strogo na to paziti, tko je zadrugar, a tko nije, jer to bi mnogo pripomoglo, da se nekoji upišu. Nekoga bi bilo sram, da on nema prava glasa, nekom nebi toga dopuštao njegov ponos, kad bi se prije skupštine javno odredilo, koji po pravilima ima pravo skupštini prisustvovati a koji ne.

Ja sam si mnogo puta promišljao, što bi se moglo dogoditi, da je većina ovih zadrugara dužnika pokvareno, pak da služeć se svojim pravom, stanu na glavnim skupštinama birati svoj odbor, umanjivati kamatnjak na posude i t. d. Ulagači, akoprem u većini i akoprem su oni glavni stup naših posujilnica, nebi tu kao nečlanovi ništa mogli, jedino bi mogli početi digati svoje uloške neimajuć više povjerenja u upravu, što bi opet teško išlo, — nastala bi smutnja i posujilnica bi propala. To bi moglo provesti samo nekoliko pokvarenih zadrugara, povukav druge za sobom, da će oni umanjiti kamatnjak na posude, a to svaki dužnik rado sluša.

Baš imajuć te neprilike na umu, jedna naša posujilnica učinila je na glavnoj skupštini zaključak, da svi oni ulagači, koji imaju na posujilnici preko tisuću kruna uložka, postano ujedno i zadrugarima i to na taj način, da im se od godišnjih kamata oduzme ona svota, koja je potrebna za upisninu i zadružni dio, te tako će to i ne znajuć platiti. Dakako da ovaj zaključak, ako bi se koji ulagač hćeo protiviti, nebi se moglo kod njega provesti, al stvar je ipak išla, pak bolje i ovako, nego nikako.

U većini slučajeva kad dužnik vrati dug, prestane biti i zadrugarom, želeć dobiti svoj zadružni dio natrag. Predočuj mu koliko ti drago, kako je to za njega štetno, osobito bude li imao potrebu još kad posujilnice posuditi, jer će tad morati platiti novu upisninu, on neće da toga razumije, već se izgovara, da možda nebude imao više potrebe za posudu. Da bude manje posla, kod naših se posujilnica taj zadružni dio obično odmah povrati, a ne čeka se buduće godine. kako to pravila propisuju.

(Konec prih.)

Kredit.

Če komu izročimo gospodarske imetke (vrednosti) v zaupanje, da jih pozneje povrne in da izpolni vse tiste obveznosti, ki jih s tem prevzame, pravimo, da mu dajemo kredit. Kredit pomeni 1.) zaupanje, 2.) posojilo (dolg) in 3.) razmerje dveh gospodarskih oseb-kov (upnika in dolžnika). Bistvena znaka kredita sta: zaupanje in čas med posojilom in povračilom.

Že v navadnem življenju slišimo večkrat govoriti: Ta ali oni ima kredit pri ljudeh, ker je dober gospodar. Drugi zopet nima kredita, ker je zapravljevec. Ljudje mu ne zaupajo in zato ne dobi posojila. Pri tem se misli vedno na gospodarske zmožnosti in npravne lastnosti dotičnega gospodarja.

Kredit je važna gonilna sila v modernem gospodarskem življenju in naša doba se ne imenuje zastonj doba pare, elektrike in — kredita. Kredit daje celemu našemu gospodarskemu življenju poseben značaj, tako, da bi si skoraj ne mogli misliti sedanjih razmer brez kredita in kreditnih zavodov (hranilnic, posojilnic, zavarovalnic, bank). Naše moderno gospodarstvo se imenuje denarno, pa tudi kreditno gospodarstvo, ker podpira kredit ne-le produkcijo, ampak tudi trgovino in velika podjetja. Potom kredita prehajajo pridelki od proizvajalca na konsumenta. Zemljišče, na katerem stanujemo, je obremenjeno s hipotečnim kreditom, s pomočjo osebnega kredita si kupujemo stroje, živino, semenje in sploh vse, kar potrebujemo pri proizvodnji. Da skoraj na vsak korak imamo opraviti s kreditom. A kredit ima tudi slabe stvari. Brez kredita bi ne bilo tistih ogromnih državnih dolgov, pod katerimi stokajo vsi naši delavni sloji in ne bilo bi tudi hipotečnih dolgov, ki tiščijo našega kmeta kakor mōra, da si ne more opomoči. V našem materijalističnem času obožuje veliko ljudi le enega malika — denar, bogastvo. Pri tem drvenju za bogastvom, se ne ozirajo na trpeče in delavne sloje, brezobzirno teptajo njihove pravice, samo da bi dosegli svoj smoter. In tudi pri tem pomaga kredit.

Gledé na obveznost in gledé na namen kredita ločimo več vrst kredita, čeravno je bistvo kredita povsod isto. Če je dolžnik država, dežela ali okraj, se govori o javnem kreditu, zasebni kredit pa imamo, če je dolžnik zasebna, bodisi fizična, bodisi pravniška oseba. Gledé na značaj obveznosti ločimo osebni kredit, ako zadostuje osebno jamstvo in realni kredit, če se zahteva v svrhu varnejšega jamstva zastava premakljivih ali nepremakljivih rečij (hipotečni kredit). Namen kredita je tudi različen. Ako služi za proizvodnjo novih gospodarskih vrednostij, imamo proizvodni ali produktivni kredit, če pa je namenjen samo za uporabo, govorimo o uporabnem kreditu. Dalje ločimo ustanovni kredit (pri melioracijah) in obratni kredit (za nabavo strojev, semenja, živine). Kaj je narodni in mednarodni kredit, to pové že sama beseda.

Zlasti je treba opozarjati na dve vrsti kredita, na osebni in hipotečni kredit. Le nejasnost in nevednost je kriva, da se je pri nas tako razširila napačna hipotečna zadolžitev, ker so ljudje zamenjali osebni in hipotečni kredit in breme hipotečnih dolgov je tako naglo rastlo, da so dandanes vsa kmečka posestva preveč obremenjena. Razbremenitev kmečkih po-

sestev je neobhodno potrebna, da se zopet okrepi kmečki stan in se zajezi pogubonosni beg iz dežele in važna naloga je, ki čaka naše združništvo, kajti razbremenitev se ne da izvršiti brez organizacije osebnega in hipotečnega kredita.

Kakor vsak obrtnik in trgovec, tako potrebuje tudi kmet cenega obratnega kapitala, da si nabavi stroje, s katerimi si zniža proizvodne stroške, za nakup živine, galice, umetnih gnojil itd. in da nadomesti slučajni primankljaj v letnem računu, če ga je zadela morda kaka nezgoda. Kredit, ki ga uporabi na tak način, ne ostane mrtev, temveč pride v gospodarstvo in pomaga ceneje in obilneje proizvoditi. Ljudje pravijo: Kredit je produktiven. Naravno je, da se tak kredit vsled hitrejšega kroženja hitreje izplača. Obratni ali proizvodni kredit naj bo torej vedno kratkodoben in se naj da le na osebno poroštvo. Temu kreditu služijo naše raiffeisenske posojilnice. Le v izrednih slučajih smejo tudi raiffeisenske posojilnice dati hipotečni kredit oziroma zahtevati, da se dolg vknjiži (n. pr. če se je bati, da posojilnica drugače izgubi svoj denar). Pri nas se v tem oziru še ne more tako strogo postopati, ker še nimamo primernega hipotečnega zavoda, ki bi se pečal edino-le s hipotečnim kreditom in s konverzijo hipotečnih dolgov, ampak načelo je, da imajo raiffeisenske posojilnice služiti le osebnemu kreditu.

Predno še ni bilo raiffeizenk, se je godilo našemu kmetu zelo slabo, ker ni mogel nikjer dobiti cenega osebnega kredita. To so bili tisti zlati časi, ko je oderuštvo na kmetih najbolj cvetelo. Pomanjkanje osebnega kredita je veliko zakrivilo, da se je začelo širiti hipotečno zadolževanje. Obrtniški, trgovski in industrijski stan je bil veliko na boljšem.

Tudi za hipotečni kredit so se kmalu začeli ustanavljati denarni zavodi, samo cenega zavoda za kmete ni bilo. Od kar pa so se pojavile raiffeizenke, bojne čete proti oderuštvu in kapitalizmu, so se razmere zdatno zboljšale. Sedaj se dobi osebni kredit brez velikih težav, zahteva se samo, da je oseba potrebna in vredna kredita. Zato je določen pri naših kmečkih posojilnicah majhen okoliš, da načelstvo pozna gospodarske razmere članov.

Pri nas pa se veliko posojuje tudi na hipotečni kredit. Statistično je dokazano, da se posestva največ zadolže s hipotečnim kreditom pri lastninskih spremembah vsled smrti (pri izplačanju dednih deležev), pri kupno-prodajnih pogodbah, vsled zaostale kupnine pri melioracijah. Neurejeno kmečko dedno pravo je krivo, da izplačujejo sinovi, ki prevzamejo posestvo, visoke deleže, vsled česar se navadno zadolže. Ker je dandanes cena posestev veliko previsoka, kar je zlasti posledica svobodne zadolžitve, se začne gospodarstvo pod takimi neugodnimi pogoji, da more gospodar le redkokje izhajati, ne da bi se za-

dolžil. Svobodna zadolžitev ne pospešuje samo hipotecnega zadolževanja, ampak povzroča tudi, da so cene zemljišč neprimerno visoke. Ne preostaja nič drugega, ko odstraniti svobodno zadolžitev in uvesti mejo, do katere se smejo posestva zadolževati, predvsem pa ločiti osebni kredit od hipotecnega. Ako se že daje hipoteczni kredit, mora biti tak, da odgovarja načinu in značaju gospodarstva, mora imeti tri bistvene znake: neodpovedljivost, stalnost obrestne mere in prisilno amortizacijo.

Če kmet vzame hipoteczno posojilo s pogojem, da mu sme upnik dolg odpovedati, kedar hoče, se lahko zgodi, da mu odpove v tak čas, ko ne more dobiti denarja. V tem slučaju bi torej moral prodati kako zemljišče ali pa pod kakršnimikoli pogoji najeti novo posojilo. Zato mora biti hipoteczni dolg neodpovedljiv za upnika, ne za dolžnika.

Dalje se zahteva stalnost obrestne mere. Kedar nastane draginja na denarnem trgu in se povsod obresti zvišajo, bi bilo za hipotecnega dolžnika nevarno, ako bi moral plačevati višje obresti; kajti dohodki iz zemljišča so skromni in za malega in srednjega kmeta je tudi $1\frac{1}{2}\%$ veliko.

Konečno je neobhodno potrebno, da se hipoteczni dolg polagoma vničuje (amortizira). Kmet najlažje plača svoj hipoteczni dolg z malimi zneski, velikih svot ne more dobiti iz svojega gospodarstva, ker se dohodki v kmetijstvu ne dajo tako zvišati kakor n. pr. v industriji in trgovini. Vzrok tega tiči v značaju kmetijske obrti. Delitev dela je tu veliko manjša in dobičkonosnost zemlje se ne da poljubno zvišati. Kljub najintenzivnejšemu delu nastopi meja, pri kateri je nemogoče doseči večjo množico pridelkov. Amortizacijska svota se računa v obrestih po $1\frac{1}{2}\%$, $\frac{3}{4}\%$ — 1% .

Ze značaj hipotecnega kredita kaže, da ne morejo zasebniki nuditi takega kredita, ki bi bil neodpovedljiv in s stalno obrestno mero. Osebna korist je večinoma močnejša, ko smisel za občni blagor.

Hipoteczni kredit morejo dati le javno-pravni zavodi, deželne hipoteczne banke, ki niso osnovane na podlagi koristolovstva in špekulacije, kakor je bilo to pri večini hipotecnih delniških družb in kreditnih zavodov do l. 1873, ampak so namenjene občnemu blagru. Znana kriza leta 1873, je bila dobra šola za hipoteczne zavode. Od tega časa se ustanavljajo povsod le deželni hipoteczni zavodi, ki stojè pod nadzorstvom dežele in so namenjeni v prvi vrsti, da pospešujejo konverzijo hipotecnih dolgov in razbremenitev kmečkih posestev. Žalibog še nimamo mi Slovenci primerne hipotecnega zavoda. Upamo pa, da se v kratkem času ustanovi.

Da bi se pa začela kolikor mogoče sistematična konverzija hipotecnih dolgov, predlaga Dr. Braf sle, deče: Najboljša sredstva so: 1.) marljiva agitacija in

pouk, 2.) brezplačno oskrbovanje vseh potrebnih listin 3.) odpust vseh upravnih stroškov za manjše dolgove in cenitev posestev in 4.) posredovalni organi, ki nadajejo potrebna pojasnila v vseh hipotecnih zadevah in ki naj sami pospešujejo to podjetje.

Taki posredovalni organi so naše raiffeizenke. Zato bi naj bila vsaka zadružna zveza v ozkem stiku z deželnim hipotecnim zavodom, kakor je n. pr. Osrednja jednota čeških gospodarskih zadrug v Pragi s češko hipoteczno banko. Le tedaj je mogoče doseči trajen uspeh, če obe složno delujete.

A. Veble.

Delovanje novomeške kmetijske podružnice v letu 1907.

Kmetijska podružnica novomeška je imela dne 13. februarja t. l. svoj občni zbor z običajnim spredom.

Ker je delovanje te podružnice v svojem delokrogu posebno koristonosno in za vse druge podružnice posnemanja vredno, zasluži, da se to v gospodarskem listu opiše z namenom, da bi ista našla v svojih sovrstnicah obilo posnemalk.

Kmetijska podružnica je štela v preteklem letu 160 članov. Odbor je imel v teku leta 4 seje; v odboru so: načelnik g. vodja Rohrmann, ki je nje načelnik že nad 18 let, odborniki vodja v p. g. Dolenc, mil. g. prošt Elbert, g. župnik Porenta, g. vin. nadzornik Skalicky, g. učitelj Lapajne, gg. Jakše, Florijančič in Smole, posestniki.

Delovanje podružnično je bilo vsestransko in je obsegalo 1. obdelovanje podružnične trtnice, kjer se je v tem letu pridelalo 27.300 bilf. in 131.000 ključev. Od tega se je prodalo 24.300 bilf in 67.050 ključev. Članom se je prodalo 3.600 bilf, uložilo se je pa 60.000 ključev. Poseben konsorcij za stratificiranje trt je pridelal 28.026 cepljenk, od katerih se je prodalo 10.426 cepljenk, nazaj uložilo 17.600. Na novo se je cepilo 65.050 ključev in od teh uložilo 55.850. Letošnji pridelek bode znašal 38.000 cepljenk, od katerih je že prodanih 25.000 dež. odboru. 2.) Obdelovanje podružnične drevesnice. Prodalo se je 827 dreves; članom se je oddalo brezplačno 408 in prodalo 419 dreves. Divjakov se je pridelalo 10.450, v drevesnici se je porabilo 2.500, prikisalo 7226 in prodalo 724.

3.) Pospeševanje živinoreje in mlekarstva se je vršilo na ta način, da so bila tri predavanja in sicer v Št. Joštu, na Povrhu in v Stopičah. 4.) Travništvo in pridelovanje krme se je pospeševalo s tem, da je bil tečaj na kmetijski šoli na Grmu, predavanje v Brusnicah in v Sv. Jerneju ter da se je posredovalo pri nakupu umetnih gnojil, ki se jih je prodalo 17 vagonov v vrednosti

21.807 K 60 h. 5.) Vinarstvo se je pospeševalo na ta način, da se je priredil vinski semenj dne 26. oktobra m. l. ki je bil dobro obiskan. 6.) Vinarskih potrebščin modre galice in žvepla se je kupilo in sicer modre galice 16.000 kg v vrednosti 8500 K in žvepla 1100 kg v vrednosti 198 K. Oboje se je po lastni ceni oddalo tukajšnjim vinarom. 7.) Po toči poškodovanim vinarom se je razdelilo 900 kg modre galice, ki jo je deželni odbor v ta namen daroval. 8.) Podružnica je posredovala, da se je meseca avgusta m. l. osnovala za novomeško okolico čebelarstva, kateri je pristopilo takoj 24 članov čebelarjev. 9.) Podružnica izdeluje statistiko poljedeljskih rastlin.

Iz teh podatkov jasno odseva plodonosno delovanje novomeške kmetijske podružnice in le želeli je, da bi ona imela povsod enako delujoče sovrstnice. Ob enem pa nam kaže njeno delovanje, kako veliko in hvaležno je njeno torišče in kako veliko bi se dalo na tem polju v občo korist in povzdigo občnega blagostanja še storiti!

—e

Koliko je nesla kmetija v pretečenem letu?

To je vprašanje, ki ni samo zanimivo za vsakega gospodarja, ampak ki je tudi potrebno in na katero bi moral točno odgovoriti vsak, komur je resnično ležeče na napredku svojega gospodarstva. Vsak gospodar bi moral koncem leta vedeti, za koliko je na boljšem ozir. na slabšem, kateri dohodki so se mu v pretečenem letu povzdignili in v katerem delu premoženja se je vrednost povzdignila. Kakor trgovec, tako nekako bi moral tudi kmetijski gospodar vsako leto napravljati račun o tem, koliko ima pri svoji kmetiji čistega dohodka, ali z drugimi besedami rečeno, kako se mu kmetija izplačuje.

Naši gospodarji pa tega ne delajo. Glavni vzrok tiči v tem, ker ne zapisujejo ne dohodkov ne stroškov. Zato tudi takih računov napravljati ne morejo. Vse, kar store, je to, da presodijo le v obče, ali se je premoženje kaj izboljšalo ali ne. To pa ni zadosti! Če ni drugače mogoče — recimo zaradi tega, ker sploh ne znamo zapisovati naših dohodkov in stroškov — storimo v takih okoliščinah saj to, da koncem vsakega leta pregledamo nekoliko natančneje naše premoženjske razmere in da pri tej priliki precenimo zlasti naše pridelke in našo živino. Ko bi se na ta način premoženje vsako leto precenilo in potem vrednost njegova od leta do leta med seboj primerjala, pa bi se lahko dognalo, za koliko smo od enega leta do drugega na boljšem ozir. na slabšem. Pri tej cenitvi je glavna stvar, da se poleg gotovine, ki nam je ostala koncem leta, in pa poleg naših dolgov pregleda, kakor rečeno, vrednost pridelkov (vina, žita)

in vrednost živine. To pa zaradi tega, ker se prav v teh delih gospodarskega premoženja vrednost od leta do leta najprej in najbolj izpremeni. Tiste dele premoženja pa, ki se tekom leta navadno nič ne izpremene, kakor zemljišča, poslopja in orodje, kaže pa prezreti, da je ves račun enostavnejši. Seveda so tudi tukaj izjeme. Če si nakupil kak dragocen stroj, ali če si kaj večjega zidal ali kako zemljišče na novo kupil, moraš seveda vse to primerno vpoštevati, ker se s temi stroški povzdigne vrednost drugega premoženja. Denar smo sicer izdali, ali vrednost njegova je ostala v tem slučaju v večji vrednosti zemljišč ozir. poslopja in orodja, kar se mora vse vpoštevati.

Ako bomo na ta način pregledovali in precenili naše premoženjske razmere od leta do leta in med seboj primerjali, bomo brez posebnega knjigovodstva lahko in dosti natančno izvedli, pri čem da smo in koliko je nesla kmetija v pretečenem letu.

„Dol. Novice.“

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 43. (Hr. in p. v Sl. pri C.) Ali in do kedaj se naj naznani nadzorstvo okrožni sodnji? Mora biti vloga kolekovana? Napravite nam besedilo vloge.

Odgovor 43. Le novo izvoljeni člani načelstva se morajo javiti okrožni sodnji za vpis v združni register; članov nadzorstva ni potrebno javiti.

Vprašanje 44. (Hr. in p. v Sen.) Prejeli smo novo blagajniško knjigo od Zadr. tiskarne, a nekolekovano. Predstavili smo knjigo tak c. kr. davčnom uradu v kolekovanje. Po dolgem računanju sogg. davčni uradniki odločili, da mora knjiga dobiti kolek K 1580, ker se je i zgodilo. A gotovo so se gg. na škodo hran. in posojilnice zmotili, kajti stara (dosedanja) blag. knjiga je bila pri c. kr. glavni davkarji v Ljubljani s kolekom K 620 kolekovana, koja obsega 196 strani, vsaka pisalna stran obsega 32/46 cm 5 mm; celega prostora pa vsaka stran 34/48 cm 5 mm: nova knjiga obsega 240 strani, na vsaki strani je 33/47 cm 5 mm pisalnega in 36/48 cm celega prostora, kolekovana s K 1580 vin.

Prosimo uljudno, da bi dali kakemu veščaku to stvar v prevdarek in če smo preveč vplačali, — kar je gotovo — da nam blagovolite preplačilo v vrnitveni tok spraviti.

Odgovor 44. Blagajniški dnevnik se smatra kot pomožna knjiga in se kolekuje pola z 10 h. Kot pola se smatra list z površino 2640 cm². Pri Vaši knjigi znaša površina 48 × 36 × 240 = 414.720 cm². Če delimo to število z 2460, dobimo število pol in sicer 157.09 pol. Ker se vsled naredbe fin. ministerstva z dne 30. nov. 1863. štejejo deli pole kot cela pola, se Vam je kolek pravilno zaračunal za 158 pol v znesku 15.80 kron.

Na slični način se kolekujejo glavne knjige, n. pr. knjiga hranilnih vlog in tekočega računa, vendar se računa za polo, katere površina znaša 5040 cm² 50 h.

Vprašanje 45. (Hr. in pos. na V.) Ali se mora občni zbor javiti c. kr. okr. glavarstvu?

Odgovor 45. Občnega zbora ni potrebno javiti c. kr. okrajnemu glavarstvu, pač pa se mora občni zbor po § 30. zadr. zakona sklicati na tak način, kakor določajo pravila. Večina naših članic ima v pravilih določbo, da se mora

občni zbor najmanj 8 dnij prej v listu „Narodni Gospodar“ razglasiti. Ta določba se mora natanko upoštevati, sicer se občni zbor ne more vršiti.

Vprašanje 46. (Hran. in pos. v l.) Pri nas so ob uradnem dnevu navzoči redno trije odborniki, ki izplačujejo posojila po mesebojnom dogovoru, ne da bi se prošnja rešila prej v seji. Pravilne seje celega odbora z rednim zapisnikom o seji načelstva so bolj redke. Pripomnimo, da je za sklepčnost seje po naših pravilih potrebno, da so navzoči vsaj trije člani. Vprašamo, ali morejo trije odborniki na uradni dan dovoljevati in izplačevati posojila in ali more to nadomestovati redne načelstvene seje?

Odgovor 46. V svrhu dovoljevanja posojil se morajo vršiti seje načelstva in se vsakokratni sklepi zabeležiti v zapisnik za seje načelstva. Nikakor pa ne gre, da bi nekaj članov načelstva brez seje dovoljevalo in izplačevalo posojila. Ker po Vaših pravilih zadostujejo trije člani načelstva za sklepčnost, morejo ti trije člani načelstva v seji sklepati o dovoljevanju posojil in morajo svoj sklep v zapisniku zabeležiti. Brez seje ne smejo dovoljevati in izplačevati posojila.

Vprašanje 47. (A. K. v K.) Katera sredstva se naj rabijo kot maža za drevje za odpravo mrčesa in raznih boleznij.

Odgovor 47. Pred nekaj časom so začeli zdraviti sadno drevje s karbolinejem, kar se je dobro obneslo. Če hočemo zatreti krvavo uš, različne vrste kaperuši in ozdraviti raka, ožig in guma, kakor tudi druge bolezni, se poslužimo finega karbolineja. Isti nam tudi dobro služi, ako želimo, da se obnovi lublje, se pokončajo glive in mahovi. Najbolje je namazati drevesna debela v pozni jeseni ali pa v drugi polovici svečana do 10. sušca. Dendrin je preparat iz karbolineja, kateri se da zmešati s poljubno količino vode. Tako nastane mlečnata tekočina, s katero obrizgamo veje sadnega drevja. S tem uničimo vse škodljivce; drevesa dobijo močne mladike, lepo listje in čisto sadje. Končno še omenimo, da nekateri strokovnjaki in vrtnarji te dve zdravili toplo priporočajo, drugi zopet odsvetujejo ju rabiti, ker se po nekaj letih pokaže njih slaba stran. Karbolinej in dendrin preskrbuje „Gospogarska zveza“ v Ljubljani.

Kronika Zadružne zveze.

Osebna vest. G. Sv. Premrou, uradni tajnik, nadrevizor in urednik „Narodnega Gospodarja“ je izstopil 1. marca iz naše službe in se vrnil v Gorico, kjer je prevzel mesto uradnega vodje „Goriške zveze kmet. zadrug“.

Mesto nadrevizorja in urednika „Nar. Gospodarja“ je nastopil naš potovalni učitelj Vlad. Pušenjak.

V zadnjih sejah načelstva so se sprejele kot naše članice sledeče zadruge:

Strojna zadruga v Mednem, (Kranjsko).

Hranilnica in posojilnica v Stari cerkvi (Kranjsko).

„ „ „ „ Polomu „

„ „ „ „ Mirni „

Raiffeisenova posojilnica v Št. Ilju pri Velenju (Štaj.).

Strojna zadruga v Savlja (Kranjsko).

Živinorejska zadruga v Horjulu (Kranjsko).

Posojilnica pri Sv. Benediktu v slov. gor. (Štaj.).

Hrvaška seoska blagajna v Raduniću (Dalm.).

Hranilnica in posojilnica društva katol. mojstrov v Mariboru (Štaj.).

Kmečka hranilnica in posojilnica v Postojni (Kranjsko).

Hrv. pučka blagajna v Mal. prolog (Dalm.).

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru (Štaj.).

Gospodarsko trgovačko društvo v Blažiči (Istra).

Članstvo so prijavile sledeče zadruge: Hranilnica in posojilnica v Sv. Petru pri Novem mestu, Društvo za štednjo i zajmove v Kaštelu, ljudska hranilnica in posojilnica pri Sv. Lovrencu na Dr. polju, Društvo za štednjo i zajmove pri Sv. Nedelji, Posojilnica v Makolah, Hranilnica in posojilnica v Koprivnici, Hranilnica in posojilnica pri Sv. Janžu na Dr. polju, Društvo za štednjo i zajmove v Vavrgi, Seoska blagajna v Hrvace, Seoska blagajna v Otoku, Kmetijsko društvo v Mošnjah, Hranilnica in posojilnica v Belipeči, Ljudska hranilnica in posojilnica v Vačah, Mlekarska zadruga v Svetju, Hranilnica in posojilnica v Orehovi vasi, Hranilnica in posojilnica v Št. Vidu pri Grobelnem, Kmečka hranilnica in posojilnica v Št. Juriju ob Taboru, Pašniška zadruga v Gornjem gradu, Mlekarska zadruga v Št. Juriju ob južni železnici, Kmečka hranilnica in posojilnica v Gornjem gradu, Hranilnica in posojilnica v Kortah.

Letopis za l. 1904, 1905 in 1906 je že v tisku in se začne koncem tega meseca razpošiljati. Radi raznih zaprek se je isti zakasnil. V bodoče se bode letopis za vsako leto posebej izdal in takoj, ko bodo vse članice doposlale račune, sestavil.

Zadružni pregled.

Zadružni tečaj v Celovcu. Vse posojilnice in kmet. zadruge na Koroškem opozarjamo na zadružni tečaj, ki se vrši v dvorani „Masselgarten“ v Celovcu od 16. — 19. marca s sledečim vspeedom:

Praktični del

Popolno knjigovodstvo posojilnice, poslovanje posojilnice, pouk glede občevanja zadruge z oblastmi in „Zadružno zvezo“, predpisi glede davkov, pristojbin in kolekov.

Teoretični del.

16. marca. Predpoldne ob 9. uri: Otvoritev tečaja, nato predavanje: O zgodovini in organizaciji zadružništva.

Popoldan: Predavanje: O narodno-gospodarskem, pravno-vzgojevalnem in socialnem pomenu Rajfajznovk.

17. marca. Predpoldan: O nakupovalnih in prodajalnih zadrugah.

Popoldan: Dolžnosti članov načelstva in nadzorstva. Seja načelstva. Občni zbor.

18. marca. Predpoldan: O mlekarstvu in mlekarnah.

Popoldan: O zadrugah za zboljšanje in umno obdelovanje ter uporabo planin (pašniške zadruge).

19. marca. Predpoldan: Razne vrste zadrug (živinorejske, jajčarske in perutninarske, zadruge za vnovčevanje gozdnih jagod, vodne zadruge itd.)

Popoldan: Bodoče zadružno delo na Koroškem.

Pouk traja vsak dan od 8.—12. ure predpoldan in od 2.—6. ure popoldan.

Tečaj bo vodil potovalni učitelj in nadrevizor „Zadružne Zveze v Ljubljani.“ Vlad. Pušenjak s sodelovanjem revizorja „Zadružne Zveze v Ljubljani“ Vek. Pelca.

Vinska rastava v Celovcu. O priliki zadružnega tečaja priredijo spodnještajerske kmet. zadruge dne 17. t. m. v dvorani „Masselgarten“ v Celovcu vinsko razstavo spojeno z vinsko poskušnjo.

Namen te prireditve je seznaniti občinstvo na Koroškem z dobrimi, naravnimi vini in povzročiti kupčijske zveze naravnost med kmet. zadrugami kot zastopnicami vinogradnikov in med konsumenti.

Zadružni tečaj pri sv. Ivanu pri Trstu. V času od 9. do 12. t. m. se je vršil pri sv. Ivanu pri Trstu zadružni

Zadružni napredek. Klub vsemu nasprotovanju in obrekovanju kmetijske zadruga v Gorjah, osebno in po raznih časnikih, da bode zadruga propadla, da poslovodja in prodajalka denar nabirajo zase, a da bodo člani plačevali le dolg, niso člani zapustili zadruga, temveč se od dne do dne tesneje oklepajo iste. Zadruga sedaj deluje 10. leto, in če tudi so prišle razne težave in sitnosti, vendar delujejo razun dveh še vedno oni člani načelsva, ki so bili izvoljeni pri ustanovitvi zadruga. Da pa odbor ni spal, ampak, da je pridno in vestno deloval v prid in blagor društva, dokazuje sledeče:

Rezervnega zaklada je imela zadruga ob začetku leta 1907 4 287 kron, in ker ima zadruga po pravilih omejeno visočino rezervnega zaklada, se je letošnji čisti dobiček v znesku 2 950 kron po sklepu odbora, med drugimi porabil tudi za povzdigo kmetijstva; in sicer se je dovolil znesek 400 kron za nakup bika, dobrega plemenjaka princgavske pasme. Bik je društvena last in se izroči kakemu članu, dobremu živinorejcu v oskrbo proti plačilu. Bika smejo uporabljati člani proti polovični navadni junčevini.

Ker se sedaj upeljuje na razne načine, cepljenje prešičev proti rudečici, in se je tudi pri nas lansko leto poskusilo, če tudi ne z povolnim uspehom, ker je bilo po mnenju živinozdravnika cepilo prestaro, je odbor sklenil, da pusti cepiti prešiče, proti rudečici na stroške zadruga, in sicer do števila petih prešičev. Ako ima član več kakor pet prešičev, mora sam plačati za ostale prešiče. Člani, ki nimajo prešičev, dobijo znesek, katerega bi zadruga plačala za cepljenje v gotovini. Ker je pa pričakovati, da država, dežela ali občina sklene, da se cepljenje prašičev izvrši splošno na stroške države ali dežele ali pa občine se bode pa dotični znesek porabil v kak drug namen, za povzdigo prešičoreje.

Gospodarske drobtine.

Ceno, toda gotovo sredstvo. Ako pade komu prah ali kak drug drobec v oko, izmije si ga naj s toplim, toda ne z vročim mlekom, ali pa naj namoči krtačico v toplo mleko ter si z njo oko pozorno namaže. V vsakem slučaju pa se je treba čuvati, da očesa ne drgnemo, ker bi iz tega vtegnilo nastati celo vnetje.

Ako hočemo bika dolgo rabiti za pleme, moramo mu dati najpoprej priložnost k gibanju, zakaj s tem se krepijo mišice nog, kar mu je za skok neobhodno potrebno. Tudi nezatno delo, kakor odvažanje gnoja itd., služi biku le v prospeh. Kar se tiče hleva, treba je paziti na to, da stoji bik z zadnjimi nogami zmerom na suhem, ker bi mu na mokrem se jeli mehčati parklji, kar pa mu povzroča pri skoku vnovič bolečine. Bik ne sme dobivati preobilo krme, takisto se mu ne sme dajati zelena klaja, kakor repa ali perje; najbolje je, ako pokladamo biku dolgo slamo in seno; samo zdrobljeno žito se sme mešati z rezanico. Ako imamo dovolj dobrega sena, nam zadostuje, da pridenemo k njemu po 2 — 2½ kg zdrobljenega ovska. Za pijačo služi biku najbolj čista, zdrava voda.

Pura — izvrstna valivka. Pura se dà kaj lahko prisiliti, da mirno sedi na jajcih, bodisi tudi na kokošjih. V ta namen se izbere močna pura in se dene na gnezdo, ki obsega nekoliko jajec, ter se pokrije z jerbasem, ki mora

biti toliko nizek, da je žival prisiljena sedeti na jajcih. Jerbas se obloži z nekoliko kosi opeke, da ga pura ne more dvigniti. Zato pa se napravi v jerbasu zareza ter se postavi voda in zrno za zobanje pred njo. Črez nekoliko dni dobi pura nagon k sedenju ter tudi za valitev potrebna toplota. Odslej ostane pura mirno na gnezdu, ako tudi jerbas ž nje odstranimo. Sedaj nastane pravi trenutek, da podtaknemo puri kokošja jajca, katerih se lahko zaupa puri celih 25. Ako pura ni preveč oslabiljena, jo lahko uporabimo 2 do 3 krat v letu za valjenje. Za manjše polgruntarje je način, kako si da izvaliti perutnino, velike važnosti, ker na ta način še lahko zgodaj v pomladi dobi mlada piščeta, katera mu potem drugo zimo že nesejo jajca.

Važni migljeji gledé kuhanja in uporabe krompirja. Krompir je kaj važna človeška hrana in radi tega bi ga imela slehrna gospa, gospodinja in kuharica dobro poznati, ter znati razločevati močnat krompir od vodenega, znati kako ga je treba prav skuhati, z eno besedo, imela bi vedeti vse, kar zamore pomagati k temu, da dobi krompir boljši okus, kakor tudi to, k čemu ga je vse mogoče rabiti.

Torej hočem radi dolgoletnih izkušenj odgovoriti na vsa vprašanja v tej zadevi.

Kar se tiče redivosti krompirja, je francoski kemik Belland dognal, da dober krompir obsega v sebi povprečno 75% vode, 20% škroba, in 2% beljakovine. Čim več obsega krompir beljakovine — tem bolj je rediven. Dognano pa tudi je, da krompir, ki ima v sebi dokaj beljakovine, se pri kuhanju ne razpoči in ne razkuha — z eno besedo, da se ne razsuje, marveč ostane cel; samo oni krompir, v katerem je mnogo škroba, se zdrobi pri kuhanju. To da se krompir razkuha, kar nekatera gospodinja smatra za hvaljevredno, je le znamenje manjše redivne vrednosti krompirja.

Kako spoznamo, ali je krompir močnat ali ne?

Ako prerežemo surov krompir na dve polovici in ako potem drgnemo ti polovici ondi, kjer smo ju prerezali, drugo ob drugo, pa se urno sprimeta skupaj in na robovih pokaže rahla pena, je krompir močnat. Ako pa se polovici ne primeta skupaj in se prikažejo pri drgnjenju le odtekaajoče se kapljice vode, pa je krompir voden.

Pravilno kuhanje krompirja ni tako preprosto in lahko, kakor si marsikatera gospodinja domišljuje, vsled česar tudi, smatram za potrebno o tem nekaj več spregovoriti.

1. Krompir zalijmo, razun malih izjem, z toplo vodo toda le toliko, da sega do gornje plasti krompirja.

2. Krompirja, zalitega z mrzlo vodo, ne postavimo nikdar k ognju ali na štedilnikovo ploščo. Ako je krompir tako kuhan, da ga je moči precediti, pa odcedimo ž njega vodo. 4. Precejen krompir, nahajajoč se v loncu ne postavimo več k ognju, marveč na toplo ognjiščino ploščo ter ga pustimo ondi kakih 5 — 10 minut. 5. V topli sopari se voda izhlapi in krompir vsled tega v loncu razkrpne. 6. Pa vzamemo pokrov raz lonca, ter pustimo krompir nekoliko trenutkov, da voda izhlapi, na kar ga vsujemo v skledo.

Star krompir, kakor trdijo nekatere gospodinj, se ne da rad kuhati, ali pa se kuha zelo neenakomerno, ali pa se sploh ne da kuhati. Temu se pride v okom s tem, da zvečer krompir olupimo ter ga pustimo stati vso noč v vodi in predno ga denemo kuhat, ga operemo nekolikokrat s svežo vodo. Na ta način se da krompir enakomerno kuhati ter ne zgubi svoje redilne vrednosti.

S čim naj mažemo gospodarske stroje? „Kdor maže, dobro vozi,“ pravi star pregovor, ki velja takisto za kmeta, kakor tudi za tovarnarja. Pri mazanju gospodarskih strojev se mora jemati ozir v prvi vrsti na vrsto maže. Doslej se je uporabljala različna maščoba in olje, kakor prašičje salo (mast), ribje olje, olje iz repice, ovčji in goveji loj, ki pa se nikakor ne kaže priporočati, ker pri tajanju tvori kislino, s katero se tečaji stroja močno poškodujejo. Vrh tega postane takšna maža pri toplem vremenu tekoča, da kar izkaplja iz tečajev. Ako je pa vreme hladnejše, pa se maža zopet drobi ter ni primerna za mazanje. Škodljivo lastnost čistega olja odstranimo s tem, ako pomešamo raztopljeno mast z raztokom sode ter to tvarino temeljito premešamo, na ta način nastane kaj dobra maža, ki ne škoduje nobeni kovini. Kaj dobra maža je tudi vsakovrstno rudninsko olje, razun petroleja, ki pa ni nobena maža, pač pa nam kaj dobro služi pri snaženju blazin.

Mokre črevlje ali škornje se urno posuše, ne da bi se pri tem skrčili, ako jih napolnimo s toplimi plevami. Radi tega bi imela ob času vloge stati zmerom na peči posoda s plevami.

Lanene tropine kot piča za molžne krave. Lanene tropine niso zgolj najbolj razširjena krma za gospodarske živali, marveč so tudi najboljša krma, ker imajo v sebi sleznato tvarino, so zelo sladke in imajo prijeten okus — a kar je še njihova velika prednost — niso podvržene pokvari ter se ne spridijo kmalu. Ker so lanene tropine smatrati kot zelo koncentrirana piča, radi tega jih je treba rabiti le za povišanje vrednosti navadne klaje. Koliko naj pridodajemo tropin k navadni klaji, to se ravna zmerom po tem, kakšno redvno vrednost ima ona krma, h kateri primešamo tropine. Pri večjih živalih znaša dnevna porcija celo 3—4 litre na dan. Molžnim kravam dajemo jih nekaj manj, da jim tropine ne povzročajo škode zlasti na mlečnih organih. Torej moramo dajati iz početka manjše porcije, katere počasi zvišamo, tako da že v osmih dnevih lahko dajemo najvišjo dopuščeno porcijo.

Javna zahvala.

Pred kratkim je bil poslovodji **hranilnice in posojilnice v Tunjicah** ugrabljen del gotovine, baje na ta način, da so ležali blagajniški ključki na blagajni sami in se je s tem omogočilo storilcu, da je zamogel blagajno odpreti in denar iz nje vzeti.

Vse blagajne pripadajoče **Zadružni zvezi**, zavarovane so pri **c. kr. priv. občni zavarovalnici Assicurazioni Generali v Trstu** proti tatinskemu ulomu, vendar pa nismo imeli pravice v tem slučaju zahtevati povrnitev škode, ker se tu ni šlo za vlom blagajne.

Vzlic temu pa je navadna zavarovalnica, vsled priporočila gospoda **Rögerja**, vodje tukajšnjega glavnega zastopa, izplačala odškodovani posojilnici znesek **K. 600 — kulantnim potom**, za kar ji izrekamo javno zahvalo in to ugledno zavarovalnico vsestransko priporočamo.

V Ljubljani, dne 10. marca 1908.

Zadružna zveza
v Ljubljani.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

Mlekarske zadruge na Rovih,
ki se bode vršil dne 22. marca t. l. ob 1/24. uri popoldne v društvenem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice na Ponikvi,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši nedeljo dne 29. marca t. l. ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Zagorju ob Savi,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši v nedeljo 29. marca 1908 ob 4. uri popoldne pri g. Grčarju v Zagorju.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo

k

OBČNEMU ZBORU

Mlekarske zadruge v Sorici,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki bode 22. marca 1908 ob 3. uri popoldne v prostorih mlekarne št. 22.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnih računov za l. 1907.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na

redni občni zbor

Zeljarske zadruge za ljubljansko okolico v Šmartnem ob Savi,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 25. marca 1908 ob 4. uri popol. v zeljarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Sklepanje o razdružitvi zadruge.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Preski,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za V. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 91. v upravnem letu pristopilo 24, izstopilo —, koncem leta 1907 115

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.	
	Kron	Kron	
Deleži — vplačani . . .	48—	Vzdignj. hran vloge . . .	20 900.79
Hran. vloge s kap. obr. . .	28.159.32	Obr. hran vlog izplač. . .	273.48
Vrnjena posojila . . .	5 914.50	Obr. hran vlog kapit. . .	2 006 04
Tekoči račun z zvezo . . .	36.923 57	Dana posojila . . .	31.570 —
Obresti tekočega računa . . .	587.23	Tekoči račun z zvezo . . .	19 705.23
Plačane obr. od posojil . . .	2.425.21	Obresti pos. povrnjene . . .	26.76
Upravni in urad. prisp. . .	30.50	Uprav. in urad. stroški . . .	118.21
Pristopnine . . .	24—	Rent. dav. in neposred. . .	
Gotov. zač. leta 1907 . . .	853.10	pristojbina . . .	27 60
		Gotovina 31. dec. 1907 . . .	337.29
	74 965.43		74 965.43

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Posojila	56.315 50	Deleži 230 —
Tekoči račun z zvezo . . .	965—	Hran. vloge s kapit. . .
Inventar premični . . .	379.12	obrestni 57.557.79
Zaostale obresti posojil . .	58 14	Predplač. obr. posojil . .
Delež pri „Zadr. zvezi“ . .	1.000—	Rezervni zaklad z obr. . .
Gotovina 31. dec. 1907 . .	337.29	Čisti dobiček 382.20
	59.055 05	59.055 05

Posojilnica v Sevnici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XXV. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 1985, v upravnem letu pristopilo 172, izstopilo 175, koncem leta 1907 1982.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.	
	Kron	Kron	
Deleži — vplačani . . .	344—	Deleži — izplačani . . .	353 26
Hranilne vloge s kap. obrestmi	204 835 11	Vzdignene hran. vloge	172.712 57
Vrnjena posojila . . .	72 255—	Obresti hranilnih vlog izplačane	2.674 78
Tekoči račun z zvezo . . .	20 516.06	Obresti hranilnih vlog kapitalizovane	18 462 43
Plačane obr. od posojil . . .	30 578.19	Dana posojila	82.815 —
Uprav. in urad. prisp. . .	1.489.62	Tekoči račun z zvezo . . .	48.000—
Pristopnine	344—	Obresti tekočega računa	4.461.81
Iz poštne hranilnice . . .	9.002 36	Razni stroški	708 08
Dvignjen naložen denar . . .	2.000—	Uprav. in urad. stroški	1.495.30
Dvignjene obresti istega . . .	211 76	Rentni davek in nepo-	
Prehodni zneski	2 000—	sredna pristojbina . . .	675.54
Gotovina začetkom leta . . .	410.40	V poštno hranilnico . . .	6.402 65
		Nagrade	1.160—
		Za dobre namene	210—
		Prehodni zneski	2.817 45
		Gotovina 31. dec. 1907 . .	1.037 63
	343.986.50		343.986.50

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.	
	Kron	Kron	
Posojila	542.396.46	Deleži	4 543.18
Inventar premični . . .	81—	Hranilne vloge s kapit.	
Zaostale obresti posojil .	17.585.72	obrestni	459.816.39
Delež pri „Zadr. zvezi“ .	1.000—	Tekoči račun z zvezo .	77.500 —
Naložen denar	4.070.79	Predplač. obr. posojil .	1.414.13
Nedvignjene obresti . . .	257.33	Rezervni zaklad	23.934.38
Prehodne 1906	283.88	Čisti dobiček	322.18
Prehodne 1907	817.45		
Gotovina 31. dec. 1907 .	1.037.63		
	567.530.26		567.530.26

Šebreljska štedilna posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XVII. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 113, v upravnem letu pristopilo 8, izstopilo 7, koncem leta 1907 114.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.	
	Kron	Kron	
Vplačani glavni deleži	28—	Izplačani oprav. deleži	2—
Hranilne vloge s kap. obrestni	26.988 12	Izplačani glavni deleži	54 75
Vrnjena posojila i . . .	11.427 43	Vzdignene hran. vloge	23 505 14
Tekoči račun z zvezo .	16 136.62	Obresti hranilnih vlog izplačane	1.426.65
Inventar nepremični .	7 000—	Obresti hranilnih vlog kapitalizovane . . .	4.203.65
Plačane obr. od posojil	7.974 86	Dana posojila	17 680.63
Uprav. in uradni prisp.	138.69	Tekoči račun z zvezo .	20 090—
Pristopnine	18—	Obresti tekočega računa	589 95
Deleži opravični	10—	Inventar premični . .	168.25
Prehodni zneski	31.30	Prehodni zneski	55.60
Račun najemščine . . .	86—	Nagrada	290—
Račun blaga	3.188.90	Uprav. in urad. stroški	405 75
Gotov. zač. leta 1907	1 636 —	Rentni davek in neposredna pristojbina	264 78
		Posestvo	230 —
		Delež zvezi	400—
		Račun blaga	3 771—
		Obresti deležev	159.63
		Gotovina 31. dec. 1907	1.366.14
	74.663 92		74.663.92

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi	
	Kron	Kron	
Delež pri „Ljud. pos.“	4—	Deleži opravični . . .	8—
Posojila	132.363.05	Deleži glavni	2.087 63
Pravdni stroški	2.30	Hranilne vloge s kapit.	
Inventar premični	413 55	obrestni	135 095 71
Inventar nepremični	1 150 68	Tekoči račun z zvezo . . .	5.225—
Zaostale obresti posojil	1.637.45	Obresti deležev	180 01
Vrednost tiskovin	67.41	Dolg za blago	1.912 50
Vrednost kolekov	25 24	Rezervni zaklad	2.014 74
Delež pri „Zadr. zv.“	1.000 —	Čisti dobiček	402—
Zaost. obresti posojil za			
l. 1907	5.941 12		
Terjatve za blago	2.016 05		
Vrednost blaga	636.71		
Najemščina	278.59		
Prehodni zneski	24 30		
Gotovina 31. dec. 1907	1.366.14		
	146.925 59		146.925.59

Hranilnica in posojilnica v Strugah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VII upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 61, v upravnem letu pristopilo 7, izstopila 2, koncem leta 1907 66.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.	
	Kron	Kron	
Deleži — vplačani . . .	14—	Deleži — izplačani . . .	4—
Hran. vloge s kap. obr. . .	30.042.90	Vzdignjene hran. vloge . . .	38.578 13
Vrnjena posojila . . .	5.559.33	Obr. hran. vlog izplač. . .	204.39
Tekoči račun z zvezo . . .	23.976.35	Obr. hran. vlog kapit. . .	3.790.36
Obresti tekočega računa . . .	4.129.10	Dana posojila	5.440—
Plačane obresti od pos. . .	702.59	Tek. račun z zvezo	20.529.10
Uprav. in urad. prisp. . .	45.73	Inventar premični	528.11
Pristopnine	7—	Obr. posojil povrnjene . . .	33.20
Gotov. zač. leta 1906 . . .	6.652.17	Uprav. in urad. stroški . . .	98.43
		Rent. dav. in nep. prist. . .	65.81
		Gotovina 31. dec 1907 . . .	2 057 65
	71.129.17		71.129 17

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Posojila	12.805.52	Deleži 132—
Tekoči račun z zvezo . .	88.495.21	Hranilne vloge s kap.
Inventar premični . . .	393.83	obrestmi 102.925.18
Delež pri „Zadr. zvezi.“ .	1.000—	Predplač. obresti posojil .
Delež pri „Ljud. pos.“ .	4—	Rezervni zaklad 1.063.82
Gotovina 31. dec. 1907 .	2.057.65	Čisti dobiček 631.97
	104.756.21	104.756.21

Posojilnica v Kranjski gori.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XIII. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 310, v upravnem letu pristopilo 18, izstopilo 4, koncem leta 1907 332.

Prejemki	Denarni promet.	Izdatki.
	Kron	Kron
Deleži — vplačani . . .	36—	Deleži — izplačani . . . 8—
Hranilne vloge s kap. obrestmi	129.545 90	Vzdignj. hranilne vloge . 67.324 90
Vrnjena posojila	27.768—	Obr. hran. vlog izplač. . 272 60
Tekoči račun z zvezo . .	26.133 66	Obr. hran. vlog kapit. . 11.102 44
Obresti tekočega računa	1.924 06	Dana posojila 83.139 30
Plačane obresti od pos.	11.654 87	Tekoči račun z zvezo . . 26.424 06
Uprav. in urad. prisp.	418 23	Obresti pos. povrnjene . 124 42
Gotov. začet. leta 1907	2.920 42	Uprav. in urad. stroški . 1.373 65
		Rentni davek in neposredna pristojbina . 152 64
		Naložen denar 2.595 07
		Gotovina 31. dec. 1907 . 7.884 06
	200.401 14	200.401 14

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Posojila	272.135 37	Deleži 966 —
Tekoči račun z zvezo . .	46.375 —	Hranilne vloge s kap. obrestmi 328.521 —
Inventar premični . . .	100 76	Predplačane obr. pos. . 663 85
Zaostale obresti posojil	3.393 09	Rezerv. zaklad z obr. . 16.419 89
Delež pri „Zadr. zvezi“	1.000 —	Čisti dobiček 1.830 54
Delež pri „Ljud. pos.“	4 —	
Delež pri „Unionu“ . . .	500 —	
Naložen denar	589 11	
Naložen rezervni zaklad	16.419 89	
Gotovina 31. dec. 1907	7.884 06	
	348.401 28	348.401 28

Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za V. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 72, v upravnem letu pristopilo 7, izstopila 2, koncem leta 1907 77.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.
	Kron	Kron.
Deleži — vplačani . . .	14—	Deleži — izplačani . . . 10 —
Hranilne vloge s kap. obrestmi	128.403 75	Vzdignj. hranilne vloge . 58.589 11
Vrnjena posojila	16.798 84	Obresti hranilnih vlog izplačane 432 64
Tekoči račun z zvezo . .	63.675 35	Obresti hranilnih vlog kapitalizovane 10.034 61
Obr. tekočega računa . .	8.420 83	Dana posojila 50.100 —
Plačane obr. od posojil	3.627 59	Tekoči račun z zvezo . . 100.020 83
Upravni in urad. prisp.	204 62	Obr. posojil povrnjene . 3 82
Pristopnine	16—	Uprav. in urad. stroški . 505 29
Prehodna izposojila . .	5.010 —	Rentni davek in neposredna pristojbina . 123 34
Obresti deležev pri Zadr. tiskarni . . .	112 10	Prehodna izposojila . . 5.010 —
Prehodni	760 —	Prehodni 760 —
Gotov. začet. leta 1907	2.207 97	Gotovina 31. dec. 1907 . 3.661 41
	229.251 05	229.251 05

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Posojila	67.608 —	Deleži 346 —
Tekoči račun z zvezo . .	218.750 —	Hranilne vloge s kap. obrestmi 291.263 36
Inventar premični . . .	578 81	Predplač. obr. posojil . 892 61
Zaostale obresti posojil	365 63	Rezervni zaklad z obr. . 1.369 34
Vrednost tiskovin . . .	100 —	Čisti dobiček 802 88
Vrednost kolekov . . .	5 —	
Delež pri „Zadr. zvezi“	1.000 —	
Poštna hranilnica . . .	105 34	
Delež pri „Zadr. tisk.“	2.500 —	
Gotovina 31. dec. 1907	3.661 41	
	294.674 19	294.674 19

Mlekarska zadruga v Škofji Loki.

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 75, v upravnem letu pristopilo —, izstopilo —, koncem leta 1907 75.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.
	Kron	Kron
Blagajniški preostanek leta 1906	339 37	Vrnjena izposojila . . . 1.075 70
Prejemki za blago . . .	87.516 82	Izdatki za blago 83.252 50
Najemnina	250 —	Inventar nepremični . . 335 19
Vzdignjen nalož. denar	800 —	Davki 188 40
		Upravni stroški 124 08
		Obresti izposojil 1.625 —
		Naložen denar 1.400 —
		Gotovina konec l. 1907 . 905 32
	88.906 19	88.906 19

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Vred. neprem. invent. .	21.966 89	Deleži 672 —
Vred. prem. inventarja	4.838 76	Izposojila 32.000 —
Delež pri „Gosp. zvezi“	60 —	Čisti dobiček 1.611 40
Obresti od teh	3 —	
Delež pri posojilnicah	4 —	
Delež pri „Zadr. zvezi“	10 —	
Dolžna stanarina . . .	41 60	
Vrednost menice . . .	3.500 —	
Naložen denar z obrest.	610 50	
Zguba konec leta 1906	2.343 33	
Gotov. koncem l. 1907	905 32	
	34.283 40	34.283 40

I. ljubljansko delavsko konsumno društvo v Ljubljani.

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za XIII. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 496, v upravnem letu pristopilo 46, izstopilo 140, koncem leta 1907 402.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.
	Kron	Kron
Saldo naloženega denarja 1906	107 26	Izplačani deleži 3.754 71
Blagajniški preostanek l. 1906	1.218 33	Izdatki za blago 73.590 09
Vplačani deleži	1.199 13	Na tekoči račun pri „Ljudski posojilnici“ naložen denar 26.656 69
Pristopnine	46 —	Inventar premični . . . 70 46
Izključeni deleži	325 03	Neposredne pristojbine . 3 44
Prejemki za blago . . .	88.628 12	Upravni stroški 3.142 34
Plačano na stari dolg na blagu	1.204 18	Izplačilo dobička za leto 1906 3.697 66
Obresti od tega dolga .	14 50	Gotovina konec l. 1907 . 1.018 01
Embalaža	393 79	
Obresti tekočega računa pri „Ljud. posojilnici“	119 43	
Dvignjen denar iz tekočega rač. pri „Ljud. posojilnici“	18.707 63	
	111.963 40	111.963 40

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Vrednost blaga	12.141 39	Deleži članov 10.922 78
Ostanek starega dolga	1.698 98	Dolg na še ne vplačilo zapadlih računih za blago 5.554 90
Tekoče terjat. na blagu	4.151 22	Rezervni zaklad 4.507 80
Vrednost inventarja . .	1.907 43	Čisti dobiček tega leta . 8.324 61
Delež pri „Ljud. pos.“	4 —	
Delež pri „Zadr. zvezi“	20 —	
Delež pri „Gosp. zvezi“	340 —	
Delež pri „Naši moči“ .	50 —	
Pri „Ljud. posojilnici“ naložena gotovina . .	7.979 06	
Gotovina v blagajni . .	1.018 01	
	29.310 09	29.310 09

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu pri Zatičini,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
kateri se bode vršil v nedeljo dne 29. marca 1908 ob 3. uri
popoldne v Št. Vidu št. 2.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Pri nezadostni udeležbi članov se bode vršil pol ure kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor neglede na število navzočih članov.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Boštanji,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 22. marca 1908 o 1/28 zjutraj v župnijski
pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice na Frankolovem,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
kateri se bo vršil v nedeljo dne 22. sušča t. l. popoldne
po večernicah v občinski pisarni s sledeči vsporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Prečitanje revizijskega zapisnika.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelstvo.

Opomba: V slučaju, da ta občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, tedaj se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, na istem mestu, kateri bode sklepal veljavno brez ozira na število udeležencev.

Vabilo

na

I. redni občni zbor

Kmetijskega društva v Šmarci,
registrovane zadrug z omejenim poroštvom,
ki se vrši dne 22. marca t. l. ob 1/25 uri popoldne pri
Francetu Benda v Šmarci št. 33.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Sprememba pravil.
4. Prečitanje revizijskega zapisnika.
5. Slučajnosti.
6. Predavanje.

K obilni udeležbi vabi člane

Odbor.

VABILO

na

V. REDNI OBČNI ZBOR

Mlekarske zadruge v Horjulu,
registrovane zadruge z omejenim poroštvom,
ki se vrši v nedeljo dne 29. marca t. l. ob 3. uri popoldne
v mežnariji št. 97.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Odbor.

Če bi za spremembo pravil ne bil sklepčen ta občni zbor, snide se 14 dni kasneje dne 12. aprila ob isti uri drug občni zbor, kateri sklepa samo s tem brez ozira na število udeležencev.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Šmarci,
registrovane zadruge z omejenim poroštvom,
ki se vrši dne 22. marca 1908 ob 4. uri popoldne pri na-
čelniku Francetu Benda v Šmarci št. 33.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računa za leto 1907.
4. Volitev enega člana nadzorništva.
5. Slučajnosti.
6. Predavanja.

K obilni udeležbi Vas vabi

Odbor.

Vabilo

na

XI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Selcih,
ki se bo vršil dne 22. marca 1908. ob 3. uri popoldne v
prostoru hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Predložitev računskega zaključka z l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Odbor.

Ako bi ob določenem času ne došlo dovolj članov, prične se čez pol ure drug občni zbor, ki bode sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

Vabilo

na

XI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Rovih,
ki se bo vršil dne 29. marca ob 3. popoldne v društvenem
domu na rovi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo
na

VIII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Igu,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
kateri se bode vršil v nedeljo dne 5. aprila 1908 ob 3. uri
popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi bil sklicani občni zbor nesklepčen, vršil se
bode isti dan, v istih prostorih in z istim dnevnim redom
ob $\frac{1}{2}$ uri popoldne drug občni zbor v smislu pravil
brezpogojno.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Emi,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v četrtek dne 26. marca 1908 ob 3. uri
popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Loškem potoku
na Táboru,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 25. marca 1908 ob 3. uri popoldne v hra-
nilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice in hranilnice v Poljanah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši 22. marca 1908 ob 3. uri popoldne v prostorih
posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o izvršeni reviziji.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1907.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število
udov, vršil se bode pol ure pozneje drug občni zbor, na
istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen
brez ozira na število navzočih udov.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Horjulu,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 25. marca 1908 ob 3. ur popoldan v za-
družni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa za leto 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Za slučaj, da bi ob zgoraj določeni uri ne bilo za-
dostno število združnikov navzočih, vrši se pol pozneje
drug občni zbor, z istim dnevnim redom in na istem kraju,
kateri bode sklepal veljavno brez ozira na število udeležencev.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Kocjanu pri Dobrovi,
ki se vrši dne 25. marca 1908 ob 3. uri popoldne v po-
sojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Pri nezadostni udeležbi se bo $\frac{1}{2}$ ure pozneje vršil
drug občni zbor z istim dnevnim redom neglede na šte-
vilo članov.

Odbor.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
kateri se vrši na praznik dne 19. marca t. l. ob 3. uri
popoldan v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za l. 1907.
4. Volitve.
5. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo

k

OBČNEMU ZBORU

Hranilnice in posojilnice v Hinjah pri Žužemberku,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 22. marca 1908 ob 3. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo
na
redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Žičah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 23. marca t. l. ob 1/2 9 uri dopoldne v po-
sojilniški uradni sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Eventuelna izvolitev račun. pregledovalca in njega
namestnika
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo
na
redni občni zbor

Kmetijskega društva v Seleh,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bode vršil dne 22. marca 1908 ob 4. uri popoldne
v prostorih hranilnice in posojilnice v Seleh.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Predložitev računskega zaključka za l. 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo
na
X. REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Rovtah,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 22. marca 1908 ob 3. uri dopoldne v
zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Stavba zadružne hiše.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število
društvenikov, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z
istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen brez
ozira na število navzočih.

Vabilo
na
OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Dolskem,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v četrtek dne 19. marca 1908 ob 3. uri pop.
v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

VABILO
na
OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Višnjigori,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 19. marca t. l. ob 4. uri popoldne v župnišču.
Dnevni red isti, kakor za prvi občni (§ 35 zadr. pr.)
K obilni udeležbi vabi člane
Načelstvo.

Vabilo
na
redni občni zbor
Posojilnice in hranilnice v Poljanah nad Škofjoloko,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 22. marca 1908 popoldne ob 3. uri v pro-
storih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za l. 1907.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Za slučaj, da bi ob zgoraj določeni uri ne bilo za-
dostno število zadružnikov navzočih, vrši se pol ure poz-
neje drug občni zbor, z istim dnevnim redom in na istem
kraju, kateri bode sklepčen brezpogojno. Načelstvo.

Vabilo
na
redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sorici,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 22. marca 1908 ob 4. uri popoldne v
mlekarski zadruzi št. 22.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

Odbor.

Superfosfati

rudninski in živalski, so najboljše, najbolj zanes-
ljivo in najcenejše gnojilo z fosforno kislino za
zemljo vsake vrste.

Množina fosforove kisline zajamčena. Hitro
učinkovanje, največji pridelek, neobhodno po-
trebno za

spomladno setev!

Vse vrste superfosfatov, kakor amoniak-,
kali-, solitarski-supefosfati se dobi v tovarnah
umetnih gnojil, pri trgovcih, kmetijskih zadrukah
in društvi.

16—1

Kupi se lep bik pincgavske pasme,

dober plemenjak, poldrugo leto star. Kdor ga proda, naj naznani viso-
čino in mero čez pas v centimetrih in ceno.
Naslov Kmetijsko društvo v Gorjah pri Bledu.

Okrog 1000 hl. izvrstnega črnega vina terana je na prodaj. Vzorec
pošilja, naznanja cene in daje pojasnila
Društvo za štednjo i zajmove Kaštelir — Istra.

Priporočajo se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valiti jamčeno, da je 90% plodnih, od najvišje odlikovanih pasem, ki so kot čiste vzgojene na velikih odprtih posestvih

Minorka, črne in bele, Plymouth R., hamburške zlatice, takozvane velike fazanske kokoši, italijanske bele in jerebičje barve, Faveroll's à 40 vin.; Vyandotte, srebrne in bele, velike Minorke, črne rdeč. greb. amerik. Novost, italijanke bele rdeč. greb. Novost, italijanke jerebičje barve, rdeč. greb. Novost, Minorke bele, rdeč. greb. Novost, Orpington bele, Brahma svetle à 50 vin. Velike pekingske race, bele à 60 vin. Amerik. veliki bron. purani à 1 K 20 vin. Biserice srebrno viš. à 40 vin.

Perutninarstvo Smržice, Moravsko. (Smržitz, Mähren) 9—3

MAVEC

(gips)

za gnojenje.

Izvrstno gnojilo za deteljo, lucerno, grah, fižol, lečo, travo in koruzo.

7—2

Samoborska tovarna mavca

M. Bernstein,

v Samoboru pri Kolodvoru.

Naročila sprejema poslovnica v Zagrebu, Meduličeva ulica 24.

OVES „Willkomm“.



Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za en oral. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila. 4—3

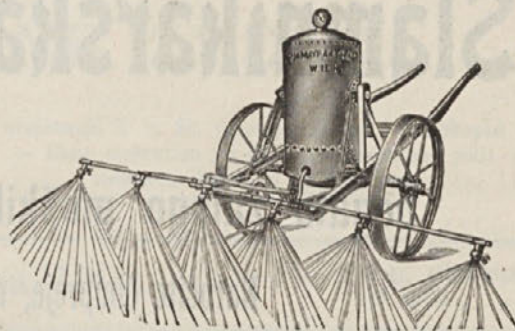
Oskrbnništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Za odpravo goršice,

ter peresnih bolezn pri krompirju in repi se z uspehom uporablja edino le Ph. Mayfarth & drugov samodelujoča škropilnica „Syphonia“

različne velikosti,

7—3



ki se lahko nosi ali vozi. Dobivajo se še samodelujoče škropilnice za vinograde, sadna drevesa, hmeljne nasade itd. itd. ki se tudi lahko vozijo ali nosijo, ter so delane po preizkušenem načinu:

PH. MAYFARTH & drug.

tovarne za poljedelske stroje, specialna tvornica za vinske stiskalnice, vodovodne stiskalnice in stroje za izkoriščanje sadja.

Dunaj II/1, Taborstrasse 71.

Obširni ilustrovani ceniki zastonj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Najvišja izraba

najmanjša uporaba moči
najprimernejša cena.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Prekupovalci se sprejmejo.

R. A. LISTER & Co Ltd,
Dunaj II/3.

Sodčki za surovo maslo.
Pošnemalnik mleka.
Gnetilec za surovo maslo.



C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne
blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-5

Pozor!

Pozor!

Slamnikarska zadruga v Mengšu

priporoča svojo

bogato zalogo moških, ženskih in otroških slamnikov.

Naročite čimpreje, da se more naročilo pravočasno izvršiti.

Narodno podjetje!

Solidna postrežba!

Ilustrirani ceniki franko in zastonj.

6—2

➡ Svoji k svojim! ➡

➡ Najboljša in najsigurnejša ➡

Stanje vlog 30. aprila 1907:
čez 13 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. aprila 1907:
čez 19 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4½%

brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. aprila 1907: K 13,927.621·90 — Denarni promet v letu 1906: 55,129.024·18

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1907.

249, x—5

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Wildonu.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. Ljud. pos.

Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Svetoslav Premrou, uradni tajnik „Zadruga zveze“. — Tisk Zadruga tiskarne, reg. zad. z om. zav. v Ljubljani.